

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	sekr.sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 maja 2013 r. w S.

sprawy T. G. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. G. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 15 listopada 2012 roku nr (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje T. G. (1)

prawo do emerytury, począwszy od dnia 1 stycznia 2013 roku;

II. oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 listopada 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił T. G. (1) prawa do emerytury po osiągnięciu 60 roku życia, z uwagi na nieudowodnienie przez niego okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony udowodnił wyłącznie 11 lat, 6 miesięcy i 24 dni pracy w szczególnych warunkach.

Odwołaniem z 27 listopada 2012 r. T. G. (1) zaskarżył powyższą decyzję, wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. Podniósł, że w warunkach szczególnych pracował ponad 15 lat.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania w całości, podtrzymując argumentację wyrażoną w zaskarżonej decyzji. Wskazał, że w stażu pracy w warunkach szczególnych uwzględnił wszystkie okresy wykazane stosownymi dokumentami (świadcstwo pracy w warunkach szczególnych) okresy zatrudnienia T. G..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. G. (1)urodził się (...)roku. Jego łączny staż ubezpieczeniowy (udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe) na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosił 27 lat, 11 miesięcy i 12 dni.

Pracę w szczególnych warunkach do końca roku 1998 wykonywał m.in. w czasie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) od 6 stycznia 1983 r. do 1 marca 1983 r., od 1 sierpnia 1983 r. do 30 września 1990 r., od 3 czerwca 1991 r. do 30 kwietnia 1994 r., od 1 marca 1997 r. do 31 grudnia 1998 r. - na stanowiskach ładowacza, kierowcy, suwnicowego - Dział VIII, V poz. 1,2,3 (z wyłączeniem okresów korzystania z zasiłków chorobowych po dniu 14 listopada 1991r. – przez 11 lat, 6 miesięcy i 24 dni).

Ubezpieczony nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego

Wniosek o emeryturę złożył w organie emerytalnym w dniu 19 lipca 2012 roku.

Okoliczności niesporne, a nadto dowody:

- wniosek o emeryturę – k. 1-3 plik III akt rentowych;
- świadectwa pracy w warunkach szczególnych - k. 10 plik III akt rentowych;
- karta przebiegu zatrudnienia - k. 26 plik III akt rentowych;
- świadectwa pracy – k. 7-10, 13-14 plik KPU;
- książeczka wojskowa - k. 6 plik KPU;
- karta zasiłkowa - k. 18 plik KPU;
- raport z ustalenia uprawnień do świadczenia – k. 25 plik III akt rentowych.

W dacie złożenia wniosku o emeryturę i wydania zaskarżonej decyzji oraz nadal ubezpieczony nieprzerwanie pozostawał w zatrudnieniu u tego samego pracodawcy.

Dowody:

- wniosek o emeryturę – k. 1-2 plik III akt rentowych;
- kwestionariusz dot. kresów składkowych i nieskładkowych - k.9 plik III akt rentowych;
- zaświadczenie z 27.09.2012 r. - k. 7 plik I akt rentowych.

W okresie od 21 grudnia 1970 r. do 6 sierpnia 1974 r. T. G. (1) był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w S. na stanowisku robotnika składowo-manipulacyjnego w Zespole Magazynów - w magazynie chemicznym. W magazynie chemicznym, w którym pracował były składowane różne produkty chemiczne, w tym m.in. lakiery, farby, rozpuszczalniki, kwasy i ich roztwory, tlen, acetylen, oleje napędowe i do silników, soda kaustyczna, materiały wybuchowe i łatwopalne.

Ubezpieczony jako robotnik składowo-manipulacyjny kat. 4 i 5 zaszeregowania zajmował się załadunkiem i wyładunkiem materiałów chemicznych, w tym przygotowaniem materiałów do wydania. Prace wykonywał ręcznie lub przy użyciu sztaplarki.

W Układzie Zbiorowym Pracy dla pracowników lądowych Przedsiębiorstw (...) (m.in. (...)) w części dotyczącej zasad wynagradzania robotników przeładunkowych, transportowych i magazynowych (...) w S. (załącznik nr 4 do UZP) w § 4 wskazano, że robotnikom składowo-manipulacyjnym zatrudnionym przy pracach szkodliwych i niebezpiecznych dla zdrowia przysługuje m.in. dodatek wymieniony w załączniku nr 16. W załączniku tym - tabeli norm środków

odżywczych dla pracowników zatrudnionych przy pracach szkodliwych dla zdrowia wskazano, że do otrzymania tych środków są uprawnieni m.in. pracownicy zatrudnieni w magazynach farb, lakierów i materiałów pędnych (s. 223 UZP).

W czasie przedmiotowego zatrudnienia w okresie od dnia 17 lutego 1972 r. do 13 grudnia 1972 r. ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Dowody:

- świadectwo pracy z 6.08.1974 r. - k. 7 plik KPU;
- książeczka wojskowa - k. 6 plik KPU;
- dokumentacja w aktach osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w (...) koperta k. 21, w szczególności: świadectwo pracy z 5.12.2012 r., z 6.08.1974 r., karta kwalifikacyjna, angaże;
- zeznania ubezpieczonego - k. 36 akt sprawy;
- pismo (...) z 24.04.2013 r. - k. 45 akt sprawy;
- układ zbiorowy pracy - koperta k. 47 akt sprawy.

W okresie od 16 sierpnia 1974 r. do 15 listopada 1975 r. T. G. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku maszynisty ładowarki (sztaplarki).

Ubezpieczony zajmował się załadunkiem i rozładunkiem towarów (stali, cegieł, farby, płynów, skrzyni) kierując sztaplarką. Rozładowywał i załadowywał wagony kolejowe i samochody

Dowody:

- świadectwo pracy z 17.11.1975 r. - k. 8 plik (...);
- dokumentacja w aktach osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w PSK - koperta k. 27, w szczególności: podanie o pracę, skierowanie do pracy;
- zeznania ubezpieczonego - k. 36 akt sprawy.

W okresie od 25 listopada 1975 r. do 1 czerwca 1977 r. T. G. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w S. na stanowisku kierowcy towarowego. Zajmując to stanowisko ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy kierował samochodem ciężarowym o ciężarze całkowitym pow. 3,5 tony - marki S..

Dowody:

- świadectwo pracy z 3.06.1977 r. - k. 9 plik (...);
- dokumentacja w aktach osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w (...) koperta k. 31, w szczególności: arkusz obiegowy kierowcy przyjęcia do pracy, umowa o pracę z 25.11.1975 r.;
- zeznania ubezpieczonego - k. 36 akt sprawy.

W okresie od 13 czerwca 1977 r. do 31 grudnia 1982 r. T. G. ponownie był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...), kolejno na stanowiskach maszynisty ładowarki (sztaplarki) oraz robotnika magazynowego.

Dowody:

- świadectwo pracy z 1.01.1983 r. - k. 10 plik (...);

- dokumentacja w aktach osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w PSK - koperta k. 44, w szczególności: podanie o pracę, skierowanie do pracy;

- zeznania ubezpieczonego - k. 36 akt sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się uzasadnione.

Zgodnie z treścią przepisu art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. Dz. U. z 2009 Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.; dalej jako: ustawa emerytalna) - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

W myśl przepisu art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (co najmniej 25 lat dla mężczyzn).

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Z dniem 1 stycznia 2013 r. art. 184 ust. 2 został zmieniony przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, otrzymując brzmienie: „emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.” Aktualnie więc - od dnia 1 stycznia 2013 r. - ustawodawca nie uzależnia możliwości przyznania prawa do wcześniejszej emerytury od rozwiązania stosunku pracy.

Wykaz prac zaliczanych do prac w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze zamieszczony został w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Przepis § 4 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi przy tym, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W myśl przepisu §2 powołanego aktu prawnego, okresami pracy uzasadniającymi prawo do emerytury są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o którym mowa stwierdza przy tym zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 cytowanego rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

W załączniku do powyższego rozporządzenia, w Wykazie A w dziale VIII, zatytułowanym „W transporcie i łączności”, w podtytule „Transport”, pod pozycją 2 wskazano, że pracami w szczególnych warunkach są „prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów”. Z kolei w dziale IV, zatytułowanym „W chemii”, pod pozycją 40 wskazano, że pracami w szczególnych warunkach są „prace magazynowe, załadunkowe, rozładunkowe, transport oraz konfekcjonowanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych - pylistych, toksycznych, żrących, parzących i wybuchowych”.

Rozporządzenie z 7 lutego 1983r. jest aktem prawa powszechnego, odnoszącym się do pracowników wszystkich branż. Dodatkowo, w przepisie §1 ust. 2 zamieszczono jednak upoważnienie dla właściwych ministrów, kierowników urzędów centralnych oraz centralnych związków spółdzielczych do ustalenia - w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych - w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B. W praktyce upoważnienie to oznacza jednak tylko tyle, że poszczególni ministrowie mogli ewentualnie doprecyzować rodzaje owych stanowisk pracy. Obecnie zaś owe zarządzenia nie mają żadnej mocy prawnej; mogą jednak stanowić źródło pomocne przy dokonywaniu wykładni przepisów rozporządzenia z 7 lutego 1983r. W przypadku branży, w jakiej zatrudniony był ubezpieczony w (...), określenia stanowisk pracy, na których wykonywana jest praca w warunkach szczególnych dokonał Minister - Kierownik Urzędu Gospodarki Morskiej w zarządzeniu nr 24 z dnia 15 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach resortu gospodarki morskiej. W załączniku nr 1 do tego zarządzenia, w dziale nr IV pod pozycją 40 doprecyzowano więc, że pracę w warunkach szczególnych określona pod poz. 40 działu IV wykonują pracownicy zatrudnieni na stanowiskach: magazyniera-robotnika magazynowego (1), wydawcy (2), robotnika transportowego (3), maszynisty urządzeń przeładunkowych i układających (4), konfekcjonera surowców, półproduktów i wyrobów gotowych (5), pakowacza (6), wagowego (7), operatora urządzeń dozujących, fromujących, pakujących (8), operatora podnośnika (9), operatora wózka (10), sprzętacza magazynów (11), zestawiacza mieszanek i roztworów (12).

W sprawie poza sporem pozostawał fakt, że ubezpieczony ukończył 60 lat w dniu (...)roku, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz że na koniec 1998 roku posiadał okresy składkowe i nieskładkowe o długości przekraczającej 25 lat, w tym co najmniej 11 lat 6 miesięcy i 24 dni w szczególnych warunkach (nie uwzględniając okresu spornego). Przedmiotem sporu pozostawało natomiast, czy również w innych okresach zatrudnienia niż zatrudnienie w Przedsiębiorstwie (...)w S.(prwaidłowo uwzględnionym przez ZUS na potrzeby ustalania stażu w warunkach szczególnych z wyłączeniem okresów nieskładkowych) - ubezpieczony pracował w warunkach szczególnych. T. G.stał bowiem na stanowisku, że w warunkach szczególnych pracował również w innych zakładach pracy, jednak organ rentowy odmówił dokonywania w tym zakresie jakichkolwiek ustaleń z uwagi na formalny brak świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd w pierwszej kolejności zwrócił uwagę, że faktem jest, że zgodnie z §2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. Nr 8 poz. 43 ze zm.), okresy pracy w warunkach szczególnych stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowym.

Mając powyższe na uwadze, w ramach postępowania dowodowego w niniejszej sprawie Sąd dopuścił dowód z dokumentów zawartych w aktach emerytalnych ubezpieczonego. Autentyczność tych dokumentów nie była przez strony kwestionowana i nie budziła wątpliwości Sądu. Zostały one sporządzone w sposób zgodny z przepisami prawa, przez uprawnione do tego osoby i w ramach ich kompetencji, stąd też Sąd ocenił je jako wiarygodne. Prymat wiarygodności przyznał Sąd także zeznaniom ubezpieczonego, bowiem były one spójne i zbieżne z materiałem dokumentarnym, nie budząc jakichkolwiek wątpliwości Sądu co do ich wiarygodności. Podkreślenia wymaga w szczególności, że T. G. uczciwie opisywał warunki swojego zatrudnienia, nie próbując wypełniać luk w swojej pamięci dodatkowymi, korzystnymi dla siebie faktami. Tak przedstawiony przez niego opis dotyczący zasad wykonywania przezeń pracy w okresie zatrudnienia w (...) oraz zakresu jego obowiązków, w pełni pokrył się przy tym w nadesłanym dopiero później przez pracodawcę pisemnym wyjaśnieniem na ten sam temat.

W pierwszej kolejności Sąd uznał jednak, że do stażu pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych należało zaliczyć okres jego zatrudnienia od 25 listopada 1975 r. do 1 czerwca 1977 r. w Przedsiębiorstwie (...)w S.. W wyniku przeprowadzenia postępowania dowodowego Sąd ustalił bowiem (w oparciu przede wszystkim o dowody z dokumentów znajdujących się w oryginalnych, archiwalnych aktach osobowych z okresu zatrudnienia u tego pracodawcy), iż w tym czasie T. G. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...)w S. na stanowisku kierowcy towarowego – kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony. Powyższe wynika z czytanych łącznie: świadectwa pracy wystawionego przez pracodawcę, arkusza obiegowego kierowcy przyjęcia do pracy, a nadto z traktowanych w tym zakresie uzupełniająco zeznań ubezpieczonego. Mianowicie, z zeznań ubezpieczonego wynika, że podczas zatrudnienia na stanowisku kierowcy towarowego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy kierował on samochodem ciężarowym powyżej 3,5 tony – marki S.. Wyjaśnienie to znalazło potwierdzenie w arkuszu obiegowym kierowcy przyjęcia do pracy, gdzie wskazano, że ubezpieczonemu powierzono obowiązki kierowcy samochodu S. (...). W aktach osobowych brak jest przy tym jakiegokolwiek wzmianki o tym, aby w późniejszym czasie powierzono T. G. inne obowiązki, na innym stanowisku. Praca kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony została zaś wymieniona jako praca w warunkach szczególnych w Wykazie A w dziale VIII, zatytułowanym „W transporcie i łączności”, w podtytule (...), pod pozycją 2.

Dodatkowo w ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy (w szczególności dokumentacja w aktach osobowych ubezpieczonego z tego okresu zatrudnienia, treść Układu Zbiorowego Pracy, zeznania ubezpieczonego) pozwolił również na ustalenie, że w warunkach szczególnych ubezpieczony pracował także podczas zatrudnienia w (...) w S. w okresie od 21 grudnia 1970 r. do 6 sierpnia 1974 r. (z wyłączeniem okresu od 17 lutego 1972 r. do 13 grudnia 1972 r., kiedy ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową).

Nie uszło przy tym uwadze Sądu, że pracodawca nie wystawił ubezpieczonemu za sporny okres świadectwa pracy w warunkach szczególnych, tłumacząc że jego zdaniem praca w magazynach chemicznych nie była uznawana przez (...) za pracę w warunkach szczególnych, gdyż nie wymieniono jej w zarządzeniu nr 24 Ministra - Kierownika Urzędu Gospodarki Morskiej z dnia 15 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach resortu gospodarki morskiej. Okoliczność ta nie mogła jednak zdaniem Sądu świadczyć na niekorzyść ubezpieczonego, a to z dwóch względów. Po pierwsze bowiem, wydanie lub niewydanie przez pracodawcę świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie rodzi żadnych skutków materialnoprawnych. Zaświadczenie to jest jedynie dokumentem prywatnym (art. 245 k.p.c.), wydawanym dla celów dowodowych, a okoliczności w tym dokumencie potwierdzone przez pracodawcę podlegają weryfikacji zarówno w postępowaniu sądowym, jak i w postępowaniu przed organem rentowym. Określenie stanowiska pracy i jej charakteru wskazane w wystawionym przez pracodawcę świadectwie pracy nie wiąże zatem Sądu, który na podstawie całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego ocenia, czy ubezpieczony pracował – stale i w pełnym wymiarze czasu pracy – w warunkach szczególnych. Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma bowiem istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Po drugie zaś, twierdzenie pracodawcy o tym, że praca w magazynach chemicznych nie była zaliczana stosownymi przepisami do prac wykonywanych w warunkach szczególnych, nie odpowiada prawdzie.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego (ponownie – przede wszystkim dowodów z dokumentów) wynikało jednoznacznie, że w spornym okresie T. G. stale i w pełnym wymiarze czasu pełnił obowiązki robotnika składowo-manipulacyjnego w Zespole Magazynów – w magazynie chemicznym, w którym były składowane różne produkty chemiczne, w tym m.in. lakiery, farby, rozpuszczalniki, kwasy i ich roztwory, tlen, acetylen, oleje napędowe i do silników, soda kaustyczna, materiały wybuchowe i łatwopalne (co wynika wprost z zeznań ubezpieczonego i pisma pracodawcy). Ubezpieczony jako robotnik składowo-manipulacyjny zajmował się załadunkiem i wyładunkiem materiałów chemicznych, w tym przygotowaniem materiałów do wydania, a swoje prace wykonywał ręcznie lub przy użyciu sztaplarki. Powyższe zdaniem Sądu pozwala na uznanie, że ubezpieczony w okresie od 21 grudnia 1970 r. do 6 sierpnia 1974 r. (z wyłączeniem okresu od dnia 17 lutego 1972 r. do 13 grudnia 1972 r. kiedy to odbywał zasadniczą służbę wojskową) w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych, wykonując stale obowiązki pracownika zajmującego się pracami magazynowymi, załadunkowymi, rozładunkowymi surowców, półproduktów i wyrobów gotowych - pylistych, toksycznych, żrących, parzących i wybuchowych, o jakich mowa w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r., wykazie A, dziale IV, poz. 40.

Wbrew bowiem twierdzeniom byłego pracodawcy T. G. – Przedsiębiorstwa (...) - pracę wykonywaną przezeń w tym czasie można z całą pewnością uznać za jedną z prac wymienionych w zarządzeniu nr 24 Ministra - Kierownika Urzędu Gospodarki Morskiej z dnia 15 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach resortu gospodarki morskiej. Sąd zwrócił bowiem uwagę, że w załączniku nr 1 do tego zarządzenia, w dziale nr IV pod pozycją 40 doprecyzowano, że pracę w warunkach szczególnych określoną pod poz. 40 działu IV wykonują pracownicy zatrudnieni m.in. na stanowiskach: magazyniera-robotnika magazynowego, wydawcy, robotnika transportowego, maszynisty urządzeń przeładunkowych i układających, operatora wózka. Z zeznań ubezpieczonego (potwierdzonych w pełni skierowanym do Sądu pismem byłego pracodawcy) wynika zaś, że właśnie takie prace wykonywał w spornym okresie zatrudnienia. Oczywiście, zeznania ubezpieczonego jako osoby zainteresowanej korzystnym dla siebie rozstrzygnięciem sprawy należało traktować z ostrożnością, jednakże Sąd nie znalazł żadnych podstaw do zakwestionowania ich wiarygodności, zwłaszcza w kontekście opisu stanowiska o nazwie „robotnik składowo-manipulacyjny” zamieszczonego w obowiązującym w spornym okresie (a nadesłanym do akt na żądanie Sądu przez pracodawcę) Układzie Zbiorowym Pracy dla pracowników lądowych Przedsiębiorstw (...) (m.in. (...)), w części dotyczącej zasad wynagradzania robotników przeładunkowych, transportowych i magazynowych (...) w S. (załącznik nr 4 do UZP). Z zamieszczonego tam opisu wynika bowiem, że pracownik robotnik składowo-manipulacyjny kat. 4 i 5 zaszeregowania (a takie stanowisko zajmował ubezpieczony, co wynika z dokumentacji znajdującej się w jego aktach osobowych - angażach) zajmował się załadunkiem i wyładunkiem materiałów chemicznych, w tym przygotowaniem materiałów do wydania. Co więcej, w Układzie Zbiorowym Pracy dla pracowników lądowych Przedsiębiorstw (...) (m.in. (...)) w części dotyczącej zasad wynagradzania robotników przeładunkowych, transportowych i magazynowych (...) w S. (załącznik nr 4 do UZP), w § 4 wskazano, że robotnikom składowo-manipulacyjnym zatrudnionym przy pracach szkodliwych i niebezpiecznych dla zdrowia przysługuje m.in. dodatek wymieniony w załączniku nr 16. W załączniku tym - tabeli norm środków odżywczych dla pracowników zatrudnionych przy pracach szkodliwych dla zdrowia - wskazano, że do otrzymania tych środków są uprawnieni m.in. pracownicy zatrudnieni w magazynach farb, lakierów i materiałów pędnych.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, koniecznym było więc uznanie, że ubezpieczony legitymuje się okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych (łącznie z okresem uznanym przez organ za pracę w warunkach szczególnych) przekraczającym 15 lat. W tej sytuacji Sąd zaniechał prowadzenia dalszego postępowania dowodowego dotyczącego ustalenia czy ewentualnie również jakies inne okresy zatrudnienia (poza okresem uwzględnionym przez ZUS oraz okresami od 25 listopada 1975 r. do 1 czerwca 1977 r. (zatrudnienie w (...)) i od 21 grudnia 1970 r. do 16 lutego 1972 r. i od 14 grudnia 1972 r. do 6 sierpnia 1974 r. (zatrudnienie w (...), z przerwą na służbę wojskową) należy zaliczyć ubezpieczonemu do stażu pracy w warunkach szczególnych. Wszelkie ustalenia nie miałyby bowiem już żadnego wpływu na prawo ubezpieczonego do emerytury.

W myśl przepisu art. 129 ust 1 ustawy emerytalnej - świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do nich, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2.

Zgodnie z regulacją przywołaną na wstępie przepisu art. 184 ust. 2 ustawy emerytalnej w brzmieniu ustalonym na dzień złożenia przez ubezpieczonego wniosku o emeryturę, poza posiadaniem określonego stażu pracy (zarówno „zwykłego”, jak i w szczególnych warunkach), nieprzystąpieniem do otwartego funduszu emerytalnego oraz osiągnięciem wskazanego wieku, konieczne było spełnienie przez ubezpieczonych także dalszego warunku: rozwiązania stosunku pracy. W sprawie niespornym jest, że ubezpieczony na dzień wydawania zaskarżonej decyzji (jak również na dzień osiągnięcia przez niego wieku emerytalnego) pozostawał w zatrudnieniu, stąd brak jest możliwości by przyznać ubezpieczonemu prawo do emerytury od osiągnięcia wieku emerytalnego - na dzień 21 sierpnia 2012 r. nie spełniał bowiem wszystkich przesłanek uprawniających go do nabycia emerytury.

Jednocześnie Sąd zważył jednak, że w toku postępowania sądowego przepis art. 184 ust. 2 został zmieniony przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw. z dniem 1 stycznia 2013 r., otrzymując brzmienie: emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.". Aktualnie - od dnia 1 stycznia 2013 r. - ustawodawca nie uzależnia zatem możliwości przyznania prawa do wcześniejszej emerytury od rozwiązania stosunku pracy. W świetle powyższego koniecznym było uznanie, iż ubezpieczony wszystkie warunki do przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury spełnił w dniu 1 stycznia 2013 r., kiedy to weszła w życie nowelizacja ustawy emerytalnej, która uniezależniła powstanie prawa do emerytury od rozwiązania stosunku pracy.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w ten sposób, że przyznał T. G. prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2013 r., tj. od wejścia w życie wskazanej wyżej nowelizacji, a w pozostałym zakresie oddalił odwołanie (w zakresie żądania przyznania emerytury od osiągnięcia wieku emerytalnego).